

Inspektion av Försäkringskassan VO Nord SF Västerbotten och VO Stockholm SF Stockholms län sydväst den 28–30 mars 2022 rörande interimistiska beslut i ärenden om sjukpenning

JO:s uttalande i korthet: Inspektionen gjordes bl.a. mot bakgrund av att det i två tidigare ärenden med klagomål mot Försäkringskassan uppmärksammats att myndighetens handläggning av ärenden där det fattats interimistiska beslut varit bristfällig, bl.a. såvitt avsåg underrättelserna om de besluten.

lakttagelserna vid inspektionen visade bl.a. att beslut om sjukpenning under utredningstiden fattades genom en journalanteckning och att det var vanligt att en underrättelse om beslutet lämnades i en kommuniceringskrivelse i pappersform. Det förekom emellertid att det dröjde en tid innan underrättelserna i pappersform skickades och att dessa inte överensstämde med hur beslutet formulerats i journalen. Detta skapar otydlighet och är inte i överensstämmelse med 33 § förvaltningslagen (2017:900). JO framhåller i protokollet vikten av att underrättelsen överensstämmer med beslutet i journalen och att enskilda underrättas om besluten så snart som möjligt efter att de fattats.

I protokollet konstateras vidare att Försäkringskassan, när handläggningen drog ut på tiden, i regel fattade nya interimistiska beslut om sjukpenning under utredningstiden. Detta gjordes även efter det att myndigheten kommunicerat sin inställning att rätt till sjukpenning för en sökt period saknades och den enskilde fått möjlighet att yttra sig över det, trots att det är omständigheter som talar emot att sjukpenning fortsatt beviljas interimistiskt. JO påpekar att Försäkringskassan bör se över hur sjukpenning beviljas interimistiskt efter att myndigheten kommunicerat sin bedömning att avslå ansökan och upphöra med detta.

I några ärenden hade Försäkringskassan fattat interimistiska beslut om att bevilja sjukpenning i samband med eller efter det att en ansökan om sjukpenning hade avslagits genom ett slutligt beslut. Det förfarandet saknar stöd i lag.

I ärendena om indragning eller nedsättning av sjukpenning uppmärksammades att Försäkringskassan sällan redovisade tydliga överväganden angående förutsättningarna för att ändra ett gynnande beslut till nackdel för den enskilde. I något ärende förekom också att Försäkringskassan höll inne sjukpenning interimistiskt utan att den enskilde underrättades om det eller att det dröjde innan den enskilde underrättades.

Inledning

JO har i beslut den 10 december 2021 kritiserat Försäkringskassan för myndighetens hantering i två ärenden där det fattats interimistiska beslut om sjukpenning. I det ena ärendet (JO:s ärende med dnr 513-2020) hade Försäkringskassan fattat elva interimistiska beslut om att bevilja sjukpenning och underlåtit att underrätta den enskilde om att besluten var interimistiska i nio av dessa. Handläggningen var vidare långsam och pågick i över ett år. I det andra ärendet (JO:s ärende med dnr 1505-2020) hade Försäkringskassan inte underrättat den enskilde om att ett interimistiskt beslut hade fattats om att hålla inne tidigare beviljad sjukpenning. Det skedde först efter det att den enskilde själv kontaktade myndigheten.

I syfte att bl.a. följa upp dessa beslut och närmare granska Försäkringskassans hantering av interimistiska beslut i ärenden om sjukpenning, beslutade JO Thomas Norling den 24 februari 2022 att inspektera Försäkringskassan. Områdesansvariga föredraganden Sofia Lönnberg förordnades att verkställa inspektionen av Försäkringskassan VO Nord SF Västerbotten, kontoret i Umeå, och VO Stockholm SF Stockholms län sydväst, kontoret i Huddinge, den 28–30 mars 2022.

Inspektionens omfattning och genomförande

Inspektionen genomfördes av områdesansvariga föredraganden Sofia Lönnberg (protokollförare) och föredragandena Heidi Sundgren, Annika Aula och Emma Rönström. Inspektionen genomfördes i JO:s lokaler den 28–30 mars 2022 genom att kopior av i förväg beställda handlingar granskades av JO:s medarbetare.

Inför inspektionen hade Försäkringskassan informerats om att inspektionen skulle vara särskilt inriktad på ärenden om sjukpenning där det fattats minst ett interimistiskt beslut. JO begärde därför, såsom beställningen slutligen utformades, att från respektive kontor få ta del av kopior av akterna i

1. de 40, per den 11 februari 2022, senast avslutade ärendena om avslag på ansökan om sjukpenning där det vid minst ett tillfälle interimistiskt beslutats att bevilja sjukpenning under utredningstiden (urval 1);
2. de 20, per den 11 februari 2022, senast avslutade ärendena där myndigheten interimistiskt hållit inne, stoppat eller minskat utbetalningen av tidigare beviljad sjukpenning (urval 2); samt
3. de 10, per den 11 februari 2022, senast avslutade ärendena där Försäkringskassan slutligt beslutat om att dra in eller sätta ned tidigare beviljad sjukpenning (urval 3).

Försäkringskassan ombads också att inför inspektionen redogöra för myndighetens rutiner för hantering av interimistiska beslut enligt

bestämmelserna i 112 kap. 2, 2 a och 3 §§ socialförsäkringsbalken (SFB) i ärenden som rör sjukpenning samt uppge hur enskilda underrättas om Försäkringskassans interimistiska respektive slutliga beslut om sjukpenning. Försäkringskassan ombads att även redogöra för vilka utbildningsinsatser och andra åtgärder som vidtagits eller som planerades att vidtas i anledning av Försäkringskassans remissvar i JO:s ärenden med dnr 513-2020 och 1505-2020. Dessutom skulle Försäkringskassan redogöra för handläggningstiderna i ärenden om sjukpenning generellt.

Försäkringskassan kom in med de beställda akterna den 17 mars 2022. Försäkringskassan uppgav i missivet att myndigheten inte förmått att tillmötesgå beställningen i sin helhet såvitt avsåg urval 3 om indragning eller nedsättning av tidigare beviljad sjukpenning. Kontoret i Umeå lämnade över fyra i stället för tio akter från detta urval. Anledningen till det uppgavs vara att den typen av ärenden är ovanliga, att sådana ärenden återfinns i mängden av andra ärenden och beslut samt att det inte finns något bestämt ärendeslag som träffas av urvalet.

I en särskild skrivelse redogjorde Försäkringskassan för handläggningen av ärenden där det fattats interimistiska beslut och angav bl.a. följande:

För varje period som den försäkrade ansöker om sjukpenning ska hen få ett beslut. Utgångspunkten är att ett samlat beslut ska fattas för hela anspråksperioden vid ett och samma tillfälle. Den försäkrade kan se information om beslut och utbetalning på Mina sidor på hemsidan. Däremot syns det inte om ett beslut är slutligt eller interimistiskt, vilket beror på IT-systemens utformning. Möjligheterna att ändra hur besluten visas ses för närvarande över.

Om handläggaren vid en ansökan om sjukpenning bedömer att ansökan och underlaget inte är tillräckligt för att fatta beslut ska hen ta ställning till om det finns förutsättningar att bevilja sjukpenning interimistiskt under tiden som ärendet utreds. Detta görs i två steg. Först bedöms om det finns förutsättningar att bevilja sjukpenning interimistiskt med stöd av 112 kap. 2 § SFB. Om förutsättningar för det saknas tas ställning till om sjukpenning kan beviljas med stöd av 112 kap. 2 a § SFB. Beslut fattas i ärendets journal. Den försäkrade ska informeras om att beslutet är tillfälligt i avvaktan på att ärendet utreds och det ska anges vad som utreds. Informationen kan lämnas muntligen eller skriftligen. Om handläggaren efter avslutad utredning avser att bevilja sjukpenning krävs ingen särskild åtgärd innan det slutliga beslutet fattas. Handläggaren fattar det slutliga beslutet i ärendets journal och informerar den försäkrade om beslutet muntligen. Om sjukpenning inte beviljas ska handläggaren kontakta den försäkrade samma dag som det slutliga beslutet fattas för att berätta att sjukpenning inte längre kommer att betalas ut. Om den försäkrade inte svarar, ska handläggaren använda Försäkringskassans sms-tjänst. Om den försäkrade inte hör av sig ska

handläggaren ringa en gång till. Telefonsamtalet och kontaktförsöken ska journalföras. Om sjukskrivningsperioden enligt läkarintyget har löpt ut när beslutet fattas behövs ingen kontakt före den skriftliga beslutsunderrättelsen.

När det gällde handläggningstiderna angav Försäkringskassan att myndigheten inte kan ta fram statistik som visar tiden från det att en enskild ansöker om ersättning till dess att ett slutligt beslut fattas i ärendet. Försäkringskassan beräknar i stället handläggningstiden från ansökan till dess att ett första beslut fattas, oavsett om det är ett interimistiskt eller ett slutligt beslut. Den tiden var i februari 2022 i genomsnitt 24 dagar. Medianvärdet var vid samma tid 19 dagars handläggningstid. Försäkringskassans mål är att handläggningstiden ska vara i genomsnitt 30 dagar.

Efter genomgången av Försäkringskassans redogörelse övergick JO:s medarbetare till att granska de översända akterna. Granskningen omfattade inte alla akter och utfördes inte i alla avseenden. De iakttagelser som gjordes föredrogs för JO Thomas Norling. Iakttagelserna och hans uttalanden redovisas nedan.

Under inspektionen ombads Försäkringskassan att ge in exempel på hur det ser ut på Mina sidor när en ansökan om sjukpenning beviljas. Av redogörelsen framgick bl.a. följande: När Försäkringskassan har fattat ett beslut om en periodisk ersättning såsom sjukpenning, lämnas ett meddelande på Mina sidor om att ett beslut har fattats och det anges till vilken dag beslutet gäller. På Mina sidor finns därutöver även en pdf-fil som anger att bedömningen är preliminär och kan påverkas av att förutsättningarna ändras, t.ex. om personen återgår i arbete tidigare, får andra ersättningar eller åker utomlands. På Mina sidor finns även utbetalningsbesked som redovisar preliminära utbetalningar och klara utbetalningar.

Iakttagelser och bedömningar

Inledande kommentarer

Granskningen avsåg ärenden från två kontor hos Försäkringskassan. Granskningen visade att kontorens handläggning var likartad och att några större avvikelser mellan kontoren inte kunde noteras. De iakttagelser som redovisas nedan avser därför båda kontoren såvida inget annat anges särskilt.

Ärenden där sjukpenning beviljats under utredningstiden

Rättslig reglering

Enligt 112 kap. 2 § första stycket SFB får Försäkringskassan besluta i fråga om ersättning för tid fram till dess att ett ärende har avgjorts, om

1. det inte utan betydande dröjsmål kan avgöras om rätt till ersättning föreligger,
2. det är sannolikt att sådan rätt föreligger, och
3. det är av väsentlig betydelse för den som begär ersättningen.

Ett sådant beslut får enligt andra stycket samma paragraf även meddelas när det står klart att rätt till ersättning föreligger men ersättningens belopp inte kan bestämmas utan betydande dröjsmål.

Enligt 112 kap. 2 a § SFB får Försäkringskassan dessutom besluta om sjukpenning för tid till dess att ärendet avgjorts slutligt om

1. den försäkrade begär sjukpenning eller sjukpenning i särskilda fall i anslutning till en sjukperiod som har pågått i minst 15 dagar,
2. sjukpenning eller sjukpenning i särskilda fall har lämnats tidigare i sjukperioden, och
3. det saknas skäl som talar emot det.

Generella iakttagelser

I samtliga granskade ärenden där sjukpenning beviljats under utredningstiden hade 112 kap. 2 a § SFB tillämpats. Det var ovanligt att handläggaren först tagit ställning till om sjukpenning under utredningstiden kunde beviljas med stöd av 112 kap. 2 § SFB. Om sådana överväganden ändå hade gjorts var de i vart fall inte dokumenterade i journalen.

Det noterades att enskildas ansökningar om sjukpenning handlades i två parallella akter, en samlingsakt över hela sjukperioden och en akt för varje enskild ansökan i perioden. I samlingsakten, som kallas "Under tid med", fanns bl.a. anteckningar om telefonsamtal med arbetsgivare m.fl. och vissa telefonsamtal med den enskilde. Här fanns uppgifter om att sjukpenning hade beviljats och i förekommande fall dokumentation om att en påminnelse till den enskilde om att ansöka om sjukpenning på fortsättningsnivå hade skickats ut. Ibland fanns det även uppgifter om utbetalningar. I akten kunde det också finnas andra uppgifter som var av betydelse för den akt där ansökan hanterades och som benämndes "Anspråk", t.ex. uppgifter om anställningsförhållanden. I något av de granskade ärendena fanns det även ett yttrande från den försäkringsmedicinska rådgivaren i den akten.

Av akten "Under tid med" framgick dessutom att ett inledande informationsbrev hade skickats ut till den enskilde. I brevet angavs bl.a. namnet på handläggaren och hur den enskilde kunde få kontakt med denne. Det fanns också information om Mina sidor och om att den enskilde behövde meddela Försäkringskassan om han eller hon skulle resa utomlands. I flera fall angavs också att den enskilde behövde meddela Försäkringskassan om arbetsförmågan ökade eller minskade eller om att han eller hon börjat att arbeta igen. Breven var trevligt formulerade och det är positivt att Försäkringskassan skickar ut informationsbrev av det här slaget. Det kunde också noteras att nya brev ibland skickades ut vid byte av handläggare.

Det finns inget hinder mot att använda sig av parallella journalsystem, men det kan uppstå svårigheter att följa ett ärende vid ett sådant upplägg. Det är också lämpligt att allt som har betydelse för bedömningen av en ansökan om sjukpenning också journalförs i "Anspråks"-akten. Det noterades att vissa

telefonsamtal som journalfördes i "Under tid med"-akten var väsentliga även i för bedömningen av rätten till sjukpenning för en viss sjukskrivningsperiod och att anteckningarna från dessa samtal i regel kopierades över till "Anspråks"-akten. I ett ärende från kontoret i Umeå dröjde det dock mer än en och en halv månad innan en sådan överföring till "Anspråks"-akten skedde. Eftersom anteckningarna hade betydelse för bedömningen av ansökan om sjukpenning för en viss sjukskrivningsperiod, borde anteckningen ha skrivits i "Anspråks"-akten eller i båda akterna i direkt anslutning till att telefonsamtalet ägde rum. Vid en eventuell begäran om utlämnande av allmänna handlingar i ett ärende om sjukpenning behöver Försäkringskassan också noga uppmärksamma om det finns sådana handlingar i både "Anspråks"-akten och i "Under tid med"-akten, så att myndigheten inte missar att lämna ut handlingar som är allmänna och som inte omfattas av sekretess.

Handläggningstiderna

Med handläggningstid avses tiden från det att ärendet initieras, t.ex. genom att en ansökan om sjukpenning kommer in till Försäkringskassan, till dess att ärendet avslutas genom ett slutligt beslut, t.ex. ett beslut om att avslå eller bifalla ansökan om sjukpenning.

Försäkringskassan har inför inspektionen och i sin redogörelse till JO förklarat att myndigheten inte riktigt räknar handläggningstiden på det sättet när statistik för handläggningstider tas fram. Som nämnts visar myndighetens statistik i stället handläggningstiden från det att ansökan kom in till dess det första beslutet i ärendet fattas oavsett om det är ett interimistiskt eller ett slutligt beslut. Detta sätt att beräkna tidsåtgången på riskerar att ge ett något missvisande resultat eftersom det inte beaktar den faktiska handläggningstiden, dvs. tiden från det att ansökan om sjukpenning för en viss period kom in till dess ett slutligt beslut fattas för den perioden. Interimistiska beslut fattas i regel i ett tidigt skede av handläggningen och många gånger innan beslutet ens kommunicerats, vilket innebär att flera handläggningsåtgärder kvarstår efter det att beslutet har fattats. Ärenden med interimistiska beslut ser då ut att ha en mycket kort handläggningstid, vilket inte nödvändigtvis är fallet. I stället kan det vara precis tvärt om eftersom dessa ärenden tenderar att handläggas under en längre tid. Det finns också en risk för att det sättet att beräkna handläggningstiden på minskar myndighetens incitament att driva ärendet framåt mot ett avslut.

De interimistiska besluten i ärendena fattades i regel inom några dagar efter det att en ansökan om sjukpenning kommit in. Den faktiska handläggningstiden uppgick i majoriteten av ärendena till ca tre månader, men både kortare och längre tider förekom. Handläggningen hade huvudsakligen bedrivits aktivt utan längre perioder av passivitet från myndighetens sida, vilket var positivt.

I några fall uppgick handläggningstiden till mellan sex månader och ett år, och i dessa hade flera interimistiska beslut fattats i ärendena. De långa

handläggningstiderna berodde i några fall på att Försäkringskassan periodvis hade varit passiv, men ibland på att den försäkrade hade begärt anstånd för att ge in kompletteringar i ärendet. I andra ärenden berodde tidsutdräkten på att Försäkringskassan hade begärt att en arbetsförmågeutredning skulle göras. I t.ex. ett ärende från kontoret i Huddinge hade det dock dröjt en och en halv månad innan handläggningen över huvud taget kom i gång. I ett annat ärende från kontoret i Umeå hade handläggningen, efter det att en försäkringsmedicinsk rådgivare i mars 2020 bedömt att ett avstämningsmöte behövdes, helt stannat av fram till oktober samma år då planeringen för avstämningsmötet påbörjades. Det vidtogs således inga åtgärder under ca sju månader, vilket självklart inte kan godtas.

Upprepade interimistiska beslut

Vid granskningen kunde konstateras att Försäkringskassan i de fall utredningen drog ut på tiden, kontinuerligt fattade nya interimistiska beslut om sjukpenning under utredningstiden, och som i samtliga fall gällde till dess ärendena avslutades. Detta gällde oavsett om det var Försäkringskassan eller den enskilde som orsakade förseningen. Det förekom även att Försäkringskassan fattade nya interimistiska beslut om att bevilja sjukpenning trots att myndigheten kommunicerat ett ställningstagande om att den enskilde inte hade rätt till sjukpenning för den sökta perioden. Inte i något sådant fall hade handläggarna tydligt dokumenterat sina överväganden om de skäl som talade emot att fortsätta bevilja sjukpenning under utredningstiden. En sådan hantering är knappast invändningsfri. Det förhållandet att Försäkringskassan hade kommunicerat och berett den enskilde möjlighet att yttra sig över bedömningen att rätt till sjukpenning saknas är normalt omständigheter som talar emot att bevilja sjukpenning under utredningstiden (se prop. 2017/18:1 Utgiftsområde 10 s. 51). Särskilt i de fall tidsutdräkten beror på den enskilde, bör Försäkringskassan noggrant överväga att inte längre betala ut sjukpenning.

I t.ex. ett ärende från kontoret i Umeå bedömde Försäkringskassan i ett tidigt skede att den enskilde saknade rätt till sjukpenning. Den 30 juni 2021 kommunicerades den bedömningen med den enskilde. Trots det fattade Försäkringskassan därefter kontinuerligt nya interimistiska beslut om att bevilja sjukpenning i olika omfattning under utredningstiden fram till dess att det slutliga beslutet fattades den 16 november 2021. Utredningen pågick under fem månader och det fattades totalt sex interimistiska beslut om att bevilja sjukpenning. Det framgår inte varför Försäkringskassan menade att rätt till sjukpenning fanns under utredningstiden efter det att myndigheten kommunicerat sin bedömning att rätt till sjukpenning saknades och den enskilde fått möjlighet att bemöta ställningstagandet. Förfarandet står inte i överensstämmelse med förarbetsuttalandena om interimistiska beslut i sjukpenningärenden och det framstår som onödigt att bevilja sjukpenning interimistiskt i det skedet. Försäkringskassan bör därför se över hur sjukpenning beviljas interimistiskt efter det att myndigheten kommunicerat sin bedömning om att en ansökan ska avslås.

Det var vanligt att ett senare interimistiskt beslut tidsmässigt överlappade ett tidigare fattat beslut utan att det framgick att det senare beslutet ersatte det första beslutet från en viss tidpunkt, vilket förstås hade varit lämpligt om det gjorde. I enstaka ärenden förekom det i stället ett glapp mellan besluten på så sätt att det dröjde några veckor innan det fattades ett nytt interimistiskt beslut om sjukpenning efter att en tidigare period löpt ut. I exempelvis ett ärende från kontoret i Huddinge hade det först fattats ett interimistiskt beslut den 3 maj 2021 om att bevilja sjukpenning under utredningstiden för perioden den 19 april–21 maj 2021. Därefter dröjde det till den 9 september innan ett nytt interimistiskt beslut fattades för perioden den 3 maj–7 november 2021. Det slutliga beslutet i ärendet fattades den 4 oktober 2021. Den enskilde genomgick under den aktuella tiden bl.a. en arbetsförmågeutredning. Det framgick inte varför det interimistiska beslutet dröjde. En sådan handläggning kan inte godtas.

I de fall när förutsättningarna för att bevilja sjukpenning under utredningstiden är uppfyllda även för tid efter den tid som omfattas av ett tidigare interimistiskt beslut, bör ett nytt interimistiskt beslut fattas utan dröjsmål. Syftet med att besluta om sjukpenning under utredningstiden är enligt förarbetena att förhindra att ett retroaktivt verkande beslut fattas som den enskilde inte kunnat förutse. Om ett interimistiskt beslut fattas kan den enskilde undvika att helt gå miste om inkomst på grund av att han eller hon inte återgått i arbete eller anmält sig hos Arbetsförmedlingen (se prop. 2017/18:1 utgiftsområde 10 s. 50). Med hänsyn till att enskilda många gånger kan vara beroende av sjukpenning för sin försörjning förtas detta syfte något om Försäkringskassan dröjer flera veckor med att bedöma rätten till sjukpenning som beviljas interimistiskt. Bedömningen av om det finns förutsättningar för att fatta ett nytt interimistiskt beslut bör därför göras när den tidigare beviljade perioden löper ut om det finns ett läkarintyg för den efterföljande perioden.

I ett ärende från kontoret i Umeå fanns det flera interimistiska beslut för delvis överlappande perioder där den enskilde dessutom beviljades sjukpenning i olika omfattning. Den enskilde hade i det första interimistiska beslutet beviljats hel sjukpenning för tiden fram till dess att ett slutligt beslut skulle meddelas, dock längst t.o.m. den 25 november 2021. Efter det att den enskilde meddelat att hon hade börjat arbeta 25 procent fattades ett nytt interimistiskt beslut genom vilket hon beviljades tre fjärdedels sjukpenning för delvis samma tidsperiod som hon tidigare hade beviljats hel sjukpenning för. Samma sak upprepade sig när den enskilde därefter informerade Försäkringskassan om att hon hade utökat arbetstiden till halvtid. Det framgick dock inte att de senare interimistiska besluten ersatte tidigare beslut, vilket riskerar medföra att det blir oklart för den enskilde om vilken ersättning hon har rätt till. Det två senare besluten innebar en minskning av den tidigare interimistiskt beviljade sjukpenningen, men det gick inte att utläsa på vilken grund Försäkringskassan hade ändrat det tidigare beslutet att bevilja hel sjukpenning fram till dess det slutliga beslutet fattades. För tydlighetens skull borde det ha framgått om myndigheten genom de nya interimistiska besluten ändrade sitt tidigare beslut t.ex. till följd av att den

enskilde ändrat sina anspråk, på grund av väsentligen ändrade förhållanden eller om något annat skäl låg bakom ändringen. Ett sådant tydliggörande hade också underlättat vid en eventuell överprövning eller granskning och varit i linje med de allmänna krav på god förvaltning som finns i förvaltningslagen, i t.ex. 6 § om myndigheters serviceskyldighet.

Utformningen av de interimistiska besluten och underrättelserna

Enligt 33 § första stycket förvaltningslagen (2017:900), FL, ska en myndighet som meddelar beslut i ett ärende så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövt. Bestämmelsen gäller alla slags beslut och således även beslut som fattas under handläggningen av ett ärende. För att det ska anses uppenbart obehövt att underrätta om beslutet, ska det framstå som att en underrättelse inte har någon som helst funktion att fylla (se prop. 2016/17:180 s. 206 och 324).

Under inspektionen konstaterades att de interimistiska besluten fattades genom att handläggaren antecknade beslutet i en journalanteckning. Det var vanligt att beslutet formulerades på så sätt att sjukpenning beviljas fram till dess att ett slutligt beslut fattas men dock längst till och med den sista sjukskrivningsdagen enligt läkarintyget, om inga nya omständigheter aktualiserades. Hur den enskilde underrättades om beslutet framgick inte alltid tydligt av journalanteckningarna. Av akten i övrigt framgick dock att detta i flera fall hade skett genom t.ex. en kommuniceringsskrivelse eller i vissa fall genom ett meddelande via post. Dessa underrättelser var dock inte alltid formulerade på samma sätt som beslutet i journalen, vilket är ett problem som jag återkommer till nedan. Av Försäkringskassans redogörelse framgick även att information om beslutet ska lämnas på den enskildes Mina sidor på Försäkringskassans webbplats. På Mina sidor anges då att det fattats ett beslut som gäller till och med ett visst datum och att en utbetalning av ersättningen kommer att ske.

I några fall var det oklart om någon underrättelse alls hade lämnats i samband med att ett beslut fattades. Jag vill därför framhålla att den enskilde ska underrättas om att ett beslut fattats. Även om den enskilde märker att sjukpenning på något sätt beviljats när han eller hon får en utbetalning, kan en underrättelse inte sägas sakna funktion i en sådan situation. Det kan nämligen finnas en risk för att den enskilde om han eller hon inte underrättats om att beslutet om sjukpenning är interimistiskt, uppfattar utbetalningen som en bekräftelse på att sjukpenning har beviljats slutligt (jfr JO:s beslut den 10 december 2021 i dnr 513-2020). Det kan också vara så att sjukpenning under utredningstiden beviljas i en annan omfattning eller för en annan period än vad den enskilde ansökt om när han eller hon gör nya anspråk på ersättning. Kravet i 33 § FL innebär att den enskilde ska underrättas om hela det interimistiska beslutet och i det ligger också att underrättelsen ska överensstämma med det som står i den egentliga beslutshandlingen, dvs. beslutet i journalen. Det innebär också att det måste framgå att beslutet är interimistiskt. Det är därför bekymmersamt att det i informationen på Mina sidor fortfarande inte anges att

ett beslut är interimistiskt och endast gäller för en begränsad tid, vilket JO påpekade redan för drygt fyra år sedan (jfr JO 2018/19 s. 448). I de fall när den enskilde underrättades efter det att det interimistiska beslutet hade fattats, informerades den enskilde om detta i kommunikeringsskrivelsen. Det kunde dock dröja innan skrivelsen skickades ut. I t.ex. ett fall från kontoret i Huddinge dröjde det en och en halv månad efter det att det interimistiska beslutet hade fattats innan den enskilde underrättades om beslutet i ett brev. Underrättelsen lämnades då i samband med att den enskilde informerades om att sjukpenningen hade betalats ut i 180 dagar.

I några ärenden, där det inte skedde en kommunikering i början av ärendets handläggning, hade Försäkringskassan skickat ut en underrättelse i pappersformat om att myndigheten i ett interimistiskt beslut beviljat sjukpenning fram till dess att ett slutligt beslut fattas. Ett sådant förfarande är mer lämpligt än att vänta med att underrätta om det interimistiska beslutet till dess det sker en kommunikering i ärendet för det fall kommunikeringen inte sker i samband med att det interimistiska beslutet fattas eller kort därefter. Det överensstämmer också bättre med 7 § förordningen (2003:234) om tiden för tillhandahållande av domar och beslut m.m. av vilken det följer att en statlig förvaltningsmyndighets beslut ska tillhandahållas så snart som möjligt.

Skrivningarna i underrättelserna stämde inte alltid överens med hur besluten i journalerna hade formulerats. Detta gällde oavsett om Försäkringskassan hade underrättat den enskilde genom en kommunikeringsskrivelse eller i ett särskilt meddelande. Allmänt sett saknas det anledning att formulera en underrättelse på ett sätt som avviker från det egentliga beslutet i journalen. Underrättelsen ska naturligtvis vara korrekt och motsvara det som har beslutats. I flera av de ärenden som granskades stod det i kommunikeringsskrivelsen att den enskilde skulle få sjukpenning fram till dess att ett slutligt beslut fattas. Därefter angavs vilket datum som Försäkringskassan planerade att fatta det beslutet. Det hände dock att det slutliga beslutet inte fattades den angivna dagen utan vid en senare tidpunkt. Om den interimistiskt beslutade sjukpenningen därför inte betalas fram till det faktiska beslutsdatumet, t.ex. därför att den enskilde inte kommit in med ett nytt läkarintyg, får det till konsekvens att beslutsunderrättelsen blir felaktig. Det är därför viktigt att den utbetalningsperiod som anges i skrivelsen bestäms utifrån läkarintyget, dvs. begränsas på samma sätt som gjorts i beslutet i journalen. I enstaka ärenden angavs vidare att det interimistiska beslutet hade fattats med stöd av 112 kap. 2 § eller 3 § SFB trots att det var 2 a § som hade tillämpats. Den typen av slarv bör kunna undvikas. I flera sådana underrättelser fanns också en besvärshänvisning, vilket var onödigt eftersom beslutet inte gick den enskilde emot och därför inte var överklagbart.

I beslutsunderrättelserna angavs sällan på vilken nivå sjukpenningen under utredningstiden hade beviljats, t.ex. om den avsåg hel eller halv förmån. Det följer i och för sig av förarbetena till 112 kap. 2 a § SFB att sjukpenning under utredningstiden bara kan beviljas för samma nivå som eller lägre nivå än den

tidigare beviljade sjukpenningen (se prop. 2017/18 Utgiftsområde 10 s. 51). Även detta riskerar att bli otydligt eftersom det nog inte alltid är självklart för den enskilde att interimistiskt beviljad sjukpenning endast får ges på den nivån, särskilt inte om den nya ansökan avser sjukpenning på högre nivå.

Interimistiskt beviljad sjukpenning efter att ansökan avslagits

Ett interimistiskt beslut som meddelats med stöd av 112 kap. 2 a § SFB kan enligt bestämmelsens ordalydelse endast avse tiden fram till dess att ärendet om sjukpenning avgjorts. Syftet med interimistiska beslut är att de ska gälla i avvaktan på ett slutligt beslut eller att något annat bestämts. Interimistiska beslut upphör därför att gälla när det slutliga beslutet meddelas.

I åtminstone fem ärenden från kontoret i Umeå hade Försäkringskassan trots det fattat interimistiska beslut om att bevilja sjukpenning i samband med eller till och med efter det att Försäkringskassan hade beslutat att den enskilde inte hade rätt till sjukpenning. I ärendena hade sjukpenning tidigare beviljats genom interimistiska beslut för minst en tidigare period som inte sträckte sig ända fram till tidpunkten för det slutliga beslutet. Försäkringskassan hade sedan i samband med att ansökan avslogs, eller till och med en tid efter det, beslutat om att bevilja sjukpenning för den återstående tiden fram till dess att det slutliga beslutet fattades. I ett fall beviljades på det sättet sjukpenning två och en halv månad efter det att ett slutligt beslut om att avslå ansökan om sjukpenning hade fattats.

Det har inte gått att utläsa av vilken anledning Försäkringskassan beslutat att bevilja sjukpenning i ett så sent skede och inte heller med stöd av vilken bestämmelse, förutom 112 kap. 2 a §, som beslutet fattats. Den bestämmelsen ger dock ingen möjlighet att bevilja sjukpenning för en period som redan prövats och avslagits. Det finns inte heller något annat rättsligt stöd för att bevilja sjukpenning interimistiskt samtidigt eller efter den tidpunkt då myndigheten beslutat att den enskilde inte har rätt till sjukpenning och därför fattat ett slutligt beslut om att avslå ansökan. Det förfarandet kan inte godtas.

Ärenden om indragning av sjukpenning

Inledning

Ett gynnande beslut kan som huvudregel inte ändras till nackdel för den enskilde. Under vissa omständigheter, som jag återkommer till under nästa rubrik, kan emellertid en tidigare beviljad förmån dras in. Med indragning av sjukpenning avses fall där Försäkringskassan tidigare beslutat att bevilja sjukpenning för en viss period men senare beslutar att dra in den beviljade sjukpenningen helt eller delvis. Det har i några ärenden noterats att Försäkringskassan felaktigt använt begreppet indragning av sjukpenning när myndigheten beslutat om att avslå en ansökan om fortsatt sjukpenning efter att en tidigare period med sjukpenning löpt ut. De ärendena har jag valt att inte granska vidare.

Rättslig reglering

Enligt 113 kap. 3 § SFB får Försäkringskassan ändra beslut som inte prövats av domstol bl.a. om beslutet blivit oriktigt på grund av att det har fattats på uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag. Enligt förarbetena till bestämmelsen (prop. 1977/78:20 s. 94) kan det t.ex. vara frågan om att ett nytt läkarintyg lämnats in som ger en annan bild av den försäkrades hälsotillstånd vid tidpunkten för beslutet eller att det tillkommit en ny omständighet som påverkar rätten till sjukpenning för tid före sjukanmälan. En sådan ändring får dock enligt 113 kap. 5 § SFB inte ske sedan förmånen har förfallit till betalning, och inte heller i annat fall om det finns synnerliga skäl mot det.

I 110 kap. 52–58 §§ SFB finns bestämmelser om när ersättning får dras in eller sättas ned. En sådan omständighet är t.ex. om den försäkrade inte meddelar ändrade förhållanden enligt 46 § (52 §). Det handlar då om förhållanden som påverkar rätten till eller storleken av en förmån, t.ex. utlandsvistelse eller ändrad arbetsförmåga. En annan sådan omständighet som kan medföra att en förmån ska dras in är om den som är berättigad till ersättningen utan giltig anledning vägrar att medverka till vissa utredningsåtgärder (53 §). Underlåtenhet att meddela sin vistelseadress kan också medföra att en beviljad sjukpenning dras in (56 §).

I 37 § FL finns allmänna regler om när en myndighet får ändra ett gynnande beslut till nackdel för en enskild. Rättsläget när det gäller frågan om huruvida bestämmelsen är tillämplig på socialförsäkringsförmåner är inte helt klarlagt. HFD har i rättsfallet RÅ 1999 ref. 75 II uttalat att Försäkringskassan inte kan ändra ett beslut till nackdel för en enskild annat än inom ramen för den bestämmelse som numera återfinns i 113 kap. 3 § SFB. Bestämmelsen i 37 § FL, som framförallt innebär att tidigare praxis på området lagfästs (se prop. 2016/17:180 s. 228-234), tillkom efter rättsfallet och Försäkringskassan och Kammarrätten i Göteborg har i några ärenden ansett att Försäkringskassan kan ändra beslut till nackdel för en enskild med stöd av 37 § FL (se t.ex. Kammarrätten i Göteborgs domar den 25 september 2019 i mål nr 5989-18, den 28 september 2020 i mål nr 4014–20 och den 20 maj 2021 i mål nr 1500-21; se även Försäkringskassans vägledning 2018:1 Rättelse och ändring av beslut – enligt socialförsäkringsbalken och förvaltningslagen). Detta bl.a. eftersom 113 kap. 3 § SFB inte är utformad som ett avsteg från 37 § FL och då bestämmelserna inte direkt motsvarar varandra. Däremot har Kammarrätten i Sundsvall bedömt att Försäkringskassan inte får ändra ett gynnande beslut om sjukpenninggrundande inkomst till nackdel för den enskilde med stöd av 37 § FL (se kammarrättens dom den 20 maj 2022 i mål nr 1645-21).

Enligt bestämmelsen i 37 § FL får en myndighet som har beslutat i ett ärende som första instans ändra beslutet om den anser att beslutet är felaktigt eftersom det tillkommit nya omständigheter eller av någon annan anledning. Om beslutet till sin karaktär är gynnande får det dock ändras till den enskildes nackdel bara

om det framgår av beslutet eller de föreskrifter som det har grundats på. Ändring får även ske i två andra situationer som inte är aktuella här.

Försäkringskassan kan enligt 112 kap. 3 § SFB besluta att en ersättning ska hållas inne eller lämnas med lägre belopp om det finns sannolika skäl att dra in eller minska en beslutad ersättning. Detta gäller fram till dess att ärendet avgjorts.

lakttagelser rörande indragning av sjukpenning

Det har varit svårt för Försäkringskassan att få fram akter som innehåller beslut om indragning av en tidigare beslutad sjukpenning. Detta gäller såväl ärenden där det först fattats ett interimistiskt beslut om att hålla inne eller minska tidigare beviljad sjukpenning (urval 2) som ärenden där tidigare beslutad sjukpenning dragits in oavsett om beslutet föregåtts av ett interimistiskt beslut om att hålla inne tidigare beviljad sjukpenning eller inte (urval 3). Flera av de granskade ärendena i dessa urvalsgrupper var därför äldre och vissa avslutades för mer än två år sedan.

I några av de översända ärendena i urval 2, där Försäkringskassan skulle ha tillämpat 112 kap. 3 § SFB, hade sjukpenning i själva verket beviljats under utredningstiden och alltså inte minskats eller hållits inne. Det förekom vidare att Försäkringskassan angav att 113 kap. 3 § SFB tillämpats trots att beslutet egentligen innebar en prövning av rätten till sjukpenning under utredningen som föll ut negativt för den enskilde. I majoriteten av de översända ärendena hade bestämmelsen dock använts korrekt. Orsaken till att sjukpenningen hade dragits in var då oftast att den enskilde hade börjat arbeta eller börjat arbeta i större omfattning. En annan relativt vanlig orsak till indragningen var att den enskilde inte medverkade i utredningen. I ett par fall hade det uppmärksamrats att arbetstidens förläggning var sådan att den enskilde bedömdes sakna rätt till sjukpenning i den omfattning som hade beviljats. I något ärende berodde indragningen på att den enskilde vistades utomlands utan att ha underrättat Försäkringskassan om det.

Om ändring av gynnande beslut

Ett beslut om att någon bedöms ha rätt till sjukpenning för en viss period är ett gynnande beslut. När Försäkringskassan beslutar att dra in eller minska förmånen innebär det att beslutet ändras till nackdel för den enskilde, vilket bara får ske om vissa förutsättningar är uppfyllda, t.ex. att det framgår av de föreskrifter som beslutet grundats på. Som redogjorts för ovan får sjukpenning dras in eller sättas ned under vissa förutsättningar enligt 110 kap. 52–58 §§ SFB eller enligt 113 kap. 3 § SFB på grund av att det första beslutet är felaktigt. Dessutom fanns det i flera beslut där sjukpenning hade beviljats någon form av förbehåll med innebörd att de gäller om inga nya omständigheter inträffar som talar i motsatt riktning. Det kan sättas i fråga om ett förbehåll som är utformat på det sättet är tillräckligt för att dra in eller sätta ned beviljad ersättning. Med

hänsyn till den oklarhet som råder i praxis rörande 37 § FL:s tillämplighet beträffande socialförsäkringsförmåner lämnar jag frågan med det sagda.

Försäkringskassan har således viss möjlighet att ändra sina beslut om att bevilja sjukpenning. Även om en indragning av sjukpenning många gånger kan ske på grund av att det finns föreskrifter i SFB om detta, och således utan att det finns ett ändringsförbehåll i besluten, är det lämpligt att den enskilde informeras om att ett beslut kan komma att ändras om det inträffar nya omständigheter som påverkar rätten till ersättning. Det var vid granskningen svårt att utläsa om och på vilket sätt de enskilda hade underrättats om det i samband med att de underrättades om det gynnande beslutet. Däremot kunde det i flera fall noteras att Försäkringskassan, redan i samband med att ett informationsmeddelande skickades ut i början av handläggningen, informerade om att den enskilde behövde anmäla vissa ändrade förhållanden. Det var dock ovanligt att myndigheten beskrev varför det var viktigt och vad en utebliven anmälan kunde få för konsekvenser. Att Försäkringskassan informerar också om det vore en lämplig åtgärd som kan bidra till att handläggningen blir mer förutsebar och rättssäker.

I de fall när den enskilde underrättades via Mina sidor om beslutet att bevilja sjukpenning, lämnades viss information där om att beslutet kunde komma att ändras vid ändrade förhållanden, vilket var positivt. I dessa fall angavs nämligen i en pdf-fil att bedömningen var preliminär och att den kunde komma att ändras om förutsättningarna för beslutet ändrades, t.ex. därför att den enskilde återgått i arbete tidigare än planerat, uppbar andra ersättningar eller på grund av utlandsresor. Att sådan information hade lämnats kunde inte utläsas av de akter som JO fick tillgång till under granskningen, men framgick av den redogörelse som Försäkringskassan lämnade till JO efter inspektionen.

Handläggningstiderna

I de ärenden om indragning av sjukpenning där ett interimistiskt beslut inte hade fattats, var handläggningen i regel snabb och utan perioder av passivitet. Ärendena avgjordes oftast inom några veckor, dvs. redan en kort tid efter det att kommunikeringen avslutats. I de ärenden där det först hade fattats ett interimistiskt beslut om att hålla inne eller minska tidigare beviljad sjukpenning, var handläggningstiden något längre, ca en till tre månader. Det förekom i regel inga längre perioder av passivitet i indragningsärendena, vilket var positivt.

Underrättelserna om de interimistiska besluten

I de flesta av de granskade ärendena underrättades den enskilde om Försäkringskassans interimistiska beslut om att hålla inne eller minska tidigare beviljad ersättning. Detta skedde genom en underrättelse som skickades kort efter det att beslutet hade fattats. Underrättelserna innehöll en besvärshänvisning. Det var i regel tydligt vad som var orsaken till indragningen, men i vissa beslut framgick det inte att ersättning tidigare varit beviljad.

I två ärenden uppmärksammades att Försäkringskassan hållit inne tidigare beviljad sjukpenning utan att det formellt sett hade fattats något interimistiskt beslut om det enligt 112 kap. 3 § SFB. I t.ex. ett ärende från kontoret i Huddinge hade Försäkringskassan först beviljat hel sjukpenning under en viss period. I ett efterföljande ärende som avsåg delvis samma period, bedömde handläggaren att det inte gick att bevilja sjukpenning interimistiskt eftersom den försäkrade hade rest utomlands. Handläggaren stoppade då den tidigare registrerade utbetalningen och skickade ut ett kommunikeringsbrev om att sjukpenning inte skulle beviljas för perioden. Något formellt beslut enligt 112 kap. 3 § SFB om att hålla inne tidigare beviljad sjukpenning fattades emellertid inte och såvitt framkommit underrättades inte heller den enskilde om att sjukpenningen hölls inne. I det slutliga beslutet bestämde Försäkringskassan att den enskilde inte hade rätt till sjukpenning för en del av den tidigare beviljade perioden. I underrättelsen angavs att ändringen berodde på att nya omständigheter tillkommit. Jag vill i det sammanhanget påpeka att en enskild ska underrättas om ett interimistiskt beslut om att ersättning hålls inne och att skälen för det ska anges (se mitt beslut den 10 december 2021 i ärende med dnr 1505-2020). Ett sådant beslut ska också förse med en anvisning om hur man överklagar.

I ett annat ärende bestämde en handläggare att sjukpenning som beviljats tidigare skulle hållas inne. Den enskilde underrättades emellertid inte om det i samband med att beslutet fattades. Först två månader senare fattades ett formellt interimistiskt beslut om att sjukpenningen skulle hållas inne under utredningstiden. Jag vill i det sammanhanget framhålla att det av 7 § förordningen om tiden för tillhandahållande av domar och beslut m.m. följer att en statlig förvaltningsmyndighets beslut av aktuellt slag ska tillhandahållas så snart som möjligt. Att det i det aktuella fallet tog Försäkringskassan över två månader att fatta ett formellt beslut som den enskilde kunde underrättas om kan därför knappast godtas. I ärendet saknades dessutom ett slutligt beslut trots att ett interimistiskt beslut alltid ska följas av ett sådant beslut.

Underrättelserna om de slutliga besluten

I underrättelserna till de enskilda om att den tidigare beviljade sjukpenningen dragits in, motiverades det oftast på ett tydligt sätt vilka omständigheter som låg till grund för åtgärden. Det framgick dock sällan att beslutet innebar en ändring av ett tidigare beslut om att bevilja sjukpenning. I beslutet angavs i stället som regel enbart att den enskilde inte hade rätt till sjukpenning under en viss tidsperiod, och beslutet var således utformat på ett sätt som gav intryck av att en ny förutsättningslös prövning av rätten till sjukpenning hade gjorts. Trots att tidsperioden då delvis var densamma som den som sjukpenning tidigare beviljats för, angavs alltså inte att det tidigare beslutet ändrades eller upphävdes delvis, vilket hade varit tydligare för den enskilde. Ibland framgick det tydligt i kommunikeringsbrevet att det var frågan om en indragning av tidigare beviljad ersättning, men detta bör som sagt även framgå av det slutliga beslutet.

I de granskade besluten om indragning av sjukpenning och i underrättelserna i dessa ärenden var det vidare relativt ovanligt att Försäkringskassan redogjorde för vilka bestämmelser som själva indragningen grundade sig på. För ärenden där indragningen berodde på att den enskilde inte medverkat vid möten, var det däremot annorlunda. I dessa beslut angavs oftast rätt bestämmelser om indragning. I andra fall angavs oftast endast bestämmelser som handlar om rätten till sjukpenning, t.ex. 6 kap. 15 §, 27 kap. 2–3, 45 och 48 §§ SFB. Dessa bestämmelser ger inte ensamt stöd för att ändra en tidigare beviljad förmån. Det var i majoriteten av ärendena svårt att utläsa om Försäkringskassan hade prövat om det fanns förutsättningar för att ändra ett tidigare gynnande beslut eftersom besluten många gånger var formulerade som om en ny prövning hade gjorts. I vissa fall angavs att nya omständigheter tillkommit, men det framgick inte tydligt om de nya omständigheterna t.ex. motiverade en ändring enligt 113 kap. 3 § SFB eller om Försäkringskassan menade att de nya omständigheterna innebar att den enskilde hade ändrat sitt anspråk på sjukpenning. Det senare skulle t.ex. anses kunna vara fallet när den enskilde meddelat att han eller hon återgått i arbete i större omfattning än tidigare.

I t.ex. ett ärende från kontoret i Huddinge angavs att Försäkringskassan hade beslutat att den enskilde inte hade rätt till sjukpenning för perioden den 21 december 2018–6 januari 2019. Beslutet motiverades med att den enskilde inte hade kommit till två inbokade möten. Det framgick vidare att den enskilde hade fått information om att han riskerade att bli utan ersättning om han inte meddelade i förväg att han inte kunde komma till ett möte. I underrättelsen angav Försäkringskassan att beslutet grundade sig på bestämmelserna i 27 kap. 2–3, 45 och 48 §§ SFB. Dessa bestämmelser handlar dock enbart om rätten till sjukpenning. Trots att det finns särskilda bestämmelser i 110 kap. 53 § SFB om indragning när den enskilde inte medverkar i utredningsåtgärder, vilket måste ha varit de bestämmelser som faktiskt tillämpades i ärendet, angavs alltså inte den regleringen. För att en enskild på ett enkelt sätt ska kunna bilda sig en egen uppfattning om riktigheten av Försäkringskassans beslut och göra en bedömning av om han eller hon vill begära omprövning eller överklaga beslutet, är det viktigt att Försäkringskassan på ett korrekt sätt anger de bestämmelser som beslutet grundat sig på.

I ett annat ärende från kontoret i Huddinge hade Försäkringskassan först beviljat sjukpenning för en viss period och senare fattat ett nytt beslut enligt vilken den enskilde saknade rätt till sjukpenning eftersom han var häktad. I det slutliga beslutet angavs att beslutet grundade sig på 106 kap. 12 § och 112 kap. 2 och 3 §§ SFB. Det var i och för sig riktigt att tillämpa 106 kap. 12 § SFB, som föreskriver att sjukpenning inte lämnas när den försäkrade är häktad, men den bestämmelsen ger inte i sig stöd för att ändra ett tidigare beslut utan det krävs även ett resonemang utifrån andra bestämmelser eller rättsliga principer som medger ändring av ett tidigare beslut. Det var heller inte korrekt att i det sammanhanget tillämpa 112 kap. 2 och 3 §§ som handlar om interimistiska beslut. I övrigt var motiveringen i beslutet tydlig.

Sammanfattande kommentarer

Sammanfattningsvis kan det utifrån min granskning konstateras att handläggningstiden i de ärenden där Försäkringskassan fattat minst ett interimistiskt beslut om att bevilja sjukpenning under utredningstiden oftast varit acceptabel, men att det också finns sådana ärenden där handläggningstiden blivit mycket lång, uppemot ett år. Det var vanligt att Försäkringskassan kontinuerligt fattade nya interimistiska beslut som tidsmässigt överlappade varandra men utan att det framgick att de senare besluten avseende den överlappande tiden ersatte tidigare beslut. Om detta angavs skulle besluten bli tydligare och det skulle bidra till att den enskilde får klart för sig i vilken utsträckning som han eller hon har rätt till sjukpenning under utredningstiden. Det förekom också att Försäkringskassan beviljade sjukpenning interimistiskt i samband med eller efter det att ett slutligt beslut fattats. Det är en ordning som inte överensstämmer med bestämmelserna i SFB. Vid granskningen uppmärksammades vidare skillnader mellan de interimistiska besluten som antecknats i journalen och de underrättelser om de interimistiska besluten som i vissa fall skickats till de enskilda i pappersform genom en kommuniceringsskrivelse eller annat meddelande. Detta bör ses över så att dessa skillnader i hur besluten och underrättelserna formuleras kan undvikas.

När det gäller ärendena där sjukpenning dragits in eller satts ned kunde det vid granskningen konstateras att beslut och beslutsunderrättelser om att dra in sjukpenning många gånger saknade tydliga överväganden angående förutsättningarna för att ändra ett tidigare beslut till nackdel för den enskilde. Det saknades också i vissa fall korrekta hänvisningar till de bestämmelser i SFB som medger att Försäkringskassan drar in beviljad sjukpenning i ett enskilt fall. Vidare förekom det att sjukpenning hölls inne interimistiskt utan att den enskilde underrättades om det eller att det dröjde en längre tid innan den enskilde fick del av underrättelsen.

Med dessa synpunkter avslutas ärendet.